

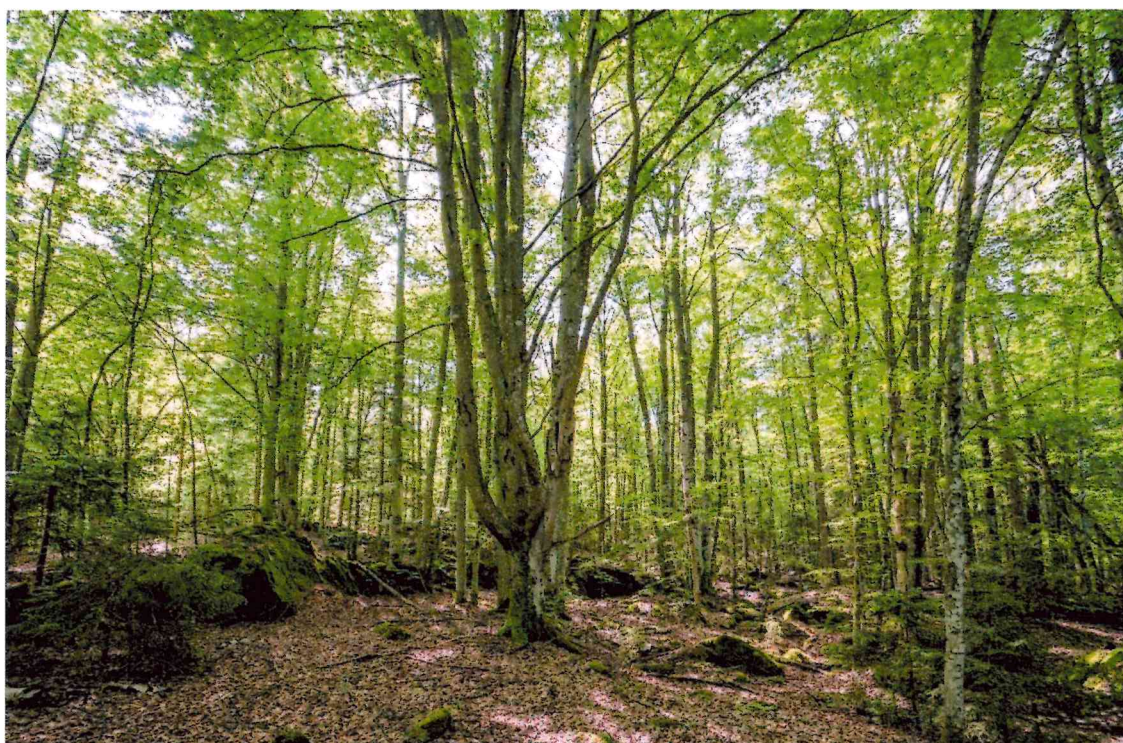
2023-09-08

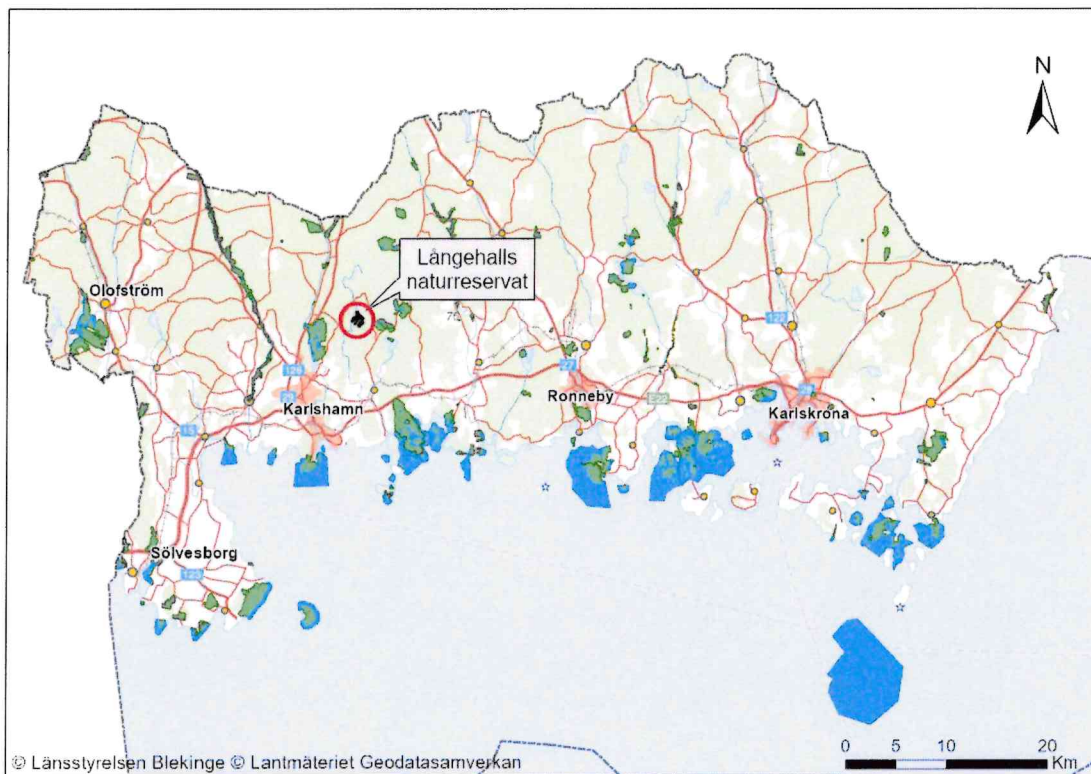
Dnr 511-4508-2019
Obj nr 10-02-101

Beslutsbilaga 4

Skötselplan för naturreservatet Långehall

Karlshamns kommun





Figur 1. Naturreservatet Långehalls läge i Blekinge län. Länets övriga naturreservat är på kartan grönmarkerade för landområden och blåmarkerade för vatten.

Titel: Skötselplan för Naturreservatet Långehäll, Karlshamns kommun
 Utgiven av: Länsstyrelsen Blekinge
 Planförfattare: Åke Widgren
 Beställningsadress: Länsstyrelsen Blekinge
 371 86 Karlskrona
 Tfn: 010-2240000
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge
 Copyright: Länsstyrelsen i Blekinge län.
 Innehållet i detta dokument får gärna citeras eller refereras till med uppgivande av källa.
 Foto framsida Ädellövskog i södra delen av Långehalls naturreservat. Foto: Robert Ekholm 2014.

Innehållsförteckning

1 SYFTET MED NATURRESERVATET	4
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET.....	4
2.1 ADMINISTRATIVA DATA	4
2.2 NATURFÖRHÅLLANDEN.....	6
2.3 HISTORISK SAMT NUVARANDE MARKANVÄNDNING	9
2.4 KÄLLFÖRTECKNING	9
3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	11
3.1 ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR SKÖTSELN.....	11
3.2 GENERELLA RIKTLINJER	11
3.3 INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN	12
3.4 MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN	12
3.4.1 Skötselområde 1: Skog med begränsad skötsel.....	12
3.4.2 Skötselområde 2: Omställningsskog.....	13
3.4.3 Skötselområde 3: Torplämning	14
3.4.4 Skötselområde 4: Stensjön	15
3.5 FRILUFTSLIV OCH TURISM	16
3.5.1 Beskrivning	16
3.5.2 Övergripande mål	16
3.5.3 Anläggningar för friluftslivet.....	16
4 UTMÄRKNING AV RESERVATSGRÄNS	17
5 BRÄNDER OCH BRANDBEKÄMPNING	17
6 JAKT OCH FISKE.....	18
7 TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	18
7.1 TILLSYN ÖVER FÖRESKRIFTER	18
7.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	18
7.3 DOKUMENTATION AV SKÖTSELÅTGÄRDER	18
8 KOSTNADER OCH FINANSIERING.....	18
9 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER	18

BILAGA

- Kartbilaga 1: Översiktskarta
- Kartbilaga 2: Reservatsgräns, namn, mm
- Kartbilaga 3: Naturtyper
- Kartbilaga 4: Skötselområden

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsdokument för skötseln i ett naturreservat. Skötselplanens inriktning bestäms av syftet med reservatet och de föreskrifter som meddelats i beslutet. Långehalls naturreservat bildades ursprungligen 2012. I samband med ett beslut om utvidgning av reservatet 2023, uppdateras såväl syftet som föreskrifterna, vilka ligger till grund för denna helt uppdaterade skötselplan.

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Långehall är att bevara, vidareutveckla, vårda och bitvis återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, såsom naturskogsliknande ädellövskogar, ädellövriska blandskogar, tallskogar och sumpskogar med tillhörande arter. Områdets naturmiljöer ska bevaras i gynnsamt tillstånd och hysa värdefulla strukturer, funktioner och livsmiljöer för skyddsvärda arter, särskilt inom grupperna kärlväxter, mossor, lavar, svampar och insekter, knutna till ovanstående naturmiljöer. Naturreservatets prioriterade naturmiljöer ska bevaras i gynnsamt tillstånd.

Syftet ska även tillgodose behovet av skyddade områden för friluftsliv, samt erbjuda allmänheten möjligheter till ett rörligt friluftsliv i ett besöksvärt område med höga skönhetsvärden, samt rika natur- och kulturmiljöupplevelser.

Syftet uppnås genom att ädellövskogen med dess flora och fauna utvecklas genom begränsade skötselinsatser, exempelvis punktröjningar runt gamla vidkroniga ekar och bokar. Planterade granbestånd omförs till ädellövskog eller tallskog. Skogarna ska utvecklas utan påtaglig inverkan från gran eller för regionen främmande trädslag.

Det ska finnas informationsskyltar, som inbjuder till och underlättar besök i området, samt ger besökare möjlighet till ökad kunskap om områdets naturvärden och kulturpräglade landskap. Åtgärder i området får inte missgynna de naturvärden och prioriterade bevarandevärden (intresseaspekter) som finns i naturreservatet.

2 Beskrivning av området

Naturreservatet är så gott som helt skogbevuxet, men omfattar också en mindre del av den näringsfattiga Stensjön. Större delen av skogsmarken domineras av ädellöv (bok, avenbok mm). Inom delar av området dominerar tall. Skogen har varit orörd under lång tid vilket gjort att stora mängder död ved i olika nedbrytningsstadier har ansamlats. Reservatet innehåller fyra nyckelbiotoper (biotoptyper: ädellövnaturskog, bergbrant, strandskog) och ett naturvärdesobjekt (lövsumpskog), som inventerats av Skogsstyrelsen.

2.1 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data.

Objektnamn	Långehall
Objektnummer	10-02-101
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2012-11-28, utvidgat och ändrat 2023-09-08
Natura 2000-objektskod	-
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)	X: 6236093 Y: 494927
Kartor	<i>Topografiska kartan</i> 3E NO Karlshamn <i>Ekonomiska kartan</i> 3E7i Hoka, 3E7j Persgärde
Totalareal	45,3 ha

Landareal	44,1 ha
Vattenareal	1,2 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen Blekinge
Kommun	Karlshamn
Lägesbeskrivning	7 km NNV Hällaryds kyrka
Fastigheter	Korsamo 1:5, Kvallåkra 1:5 och 1:18 (del av fastigheterna)
Naturtyper	Areal (ha)
<i>Skogsmark</i>	<i>Totalt 44,1 ha, varav:</i> Näringsfattig bokskog (9110), 29,4 ha Näringsfattig ekskog (9190), 5,7 ha Lövsumpskog (9080), 0,2 ha Svämlövskog (9750), 0,4 ha Skog (icke Natura-naturtyp), 0,5 ha Barrskog (icke Natura-naturtyp), 0,4 ha Blandskog (icke Natura-naturtyp), 2,1 ha Triviallövskog (icke Natura-naturtyp), 0,9 ha Ädellövskog (icke Natura-naturtyp), 1,5 ha Skog på fuktig/blöt mark (icke Natura-naturtyp), 3,1 ha
<i>Sötvatten</i>	<i>Sjö (icke Natura-naturtyp), 1,2 ha.</i>
Arter	Se tabell 2
Prioriterade bevarandevärden	
Naturmiljöer/Markslag	Ädellövskog, barrskog, blandskog, sumpskog, strandskog
Naturtyper	Ädellövblandskog, tallskog, aspskog, alkärr, gransumpskog.
Strukturer	Kuperad grovblockig mark, lodytor, hålträd, torrträd och lågor.
Funktioner	Hög luftfuktighet, rikligt med substrat för vedinsekter och vedsvampar.
Arter	Praktfingersvamp, blek fingersvamp
Friluftsliv	Höga naturupplevelsevärden

Tabell 2. Rödlstade (2020 års rödlista), EU-listade och andra ovanliga arter och signalarter som rapporteras från reservatsområdet under senare år (Rödlstningskategorier: CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = nära hotad). Signalarter (S) är indikatorarter som är användbara för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden. Övriga arter (Ö) är intressanta arter som bedöms värda att nämna.

Art	Nationella rödlistan	EU:s fågeldirektiv	Signalart/fridlyst art mm
Kärlväxter			
Blåsippa <i>Hepatica nobilis</i>			S, fridlyst
Mossor			
Fällmossa <i>Antitrichia curtipendula</i>			S

Västlig hakmossa <i>Rhytidiadelphus loreus</i>			S
Blåmossa <i>Leucobryum glaucum</i>			S
Grov fjädermossa <i>Neckera crispa</i>			S
Flagellkvastmossa <i>Dicranum flagellare</i>			S
Svampar			
Praktfingersvamp <i>Ramaria subbotrytis</i>	NT		
Blek fingersvamp <i>Ramaria pal-lida</i>	NT		
Druvfingersvamp <i>Ramaria botrytis</i>	NT		
Blomkålssvamp <i>Sparassis crispa</i>			S
Rävticka <i>Inocutis rheades</i>			S
Motaggsvamp <i>Sarcodon squa-mosus</i>	NT		S
Fåglar			
Spillkråka <i>Dryocopus mar-tius</i>	NT	X	fridlyst
Mindre hackspett <i>Dendrocopus minor</i>	NT		fridlyst
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	NT		fridlyst

2.2 Naturförhållanden

Naturreservatets södra halva domineras av ädellövskog och blandskog med tall, aven-bok, bok, ek, björk, grov asp och gran. I svackor och på plan mark finns mindre kärr och sumpskogar. På blockig, fuktig mark i svackor finns flera aspbestånd. Död ved före-kommer bitvis i stor mängd och i olika nedbrytningsstadier. I sydväst ingår en mindre del av Stensjön, inklusive merparten av en liten skogbevuxen ö. Ett par hundra meter öster om sjön finns resterna av ett torp med husgrunder, stenmurar, odlingsrösen och en terrasserad åker.

Även de mellersta och norra delarna av reservatet innehåller ädellövskog, men bitvis med tall som dominerande trädslag. Skogen innehåller också ett visst inslag av gran, ek, och björk. Många bokar är flerstammiga eller spärrgreniga, vilket vittnar om att land-skapet tidigare varit mer öppet och sannolikt beteshävdad. Inslaget av död ved är stort. I norr ingår arronderingsmark i form av ett mindre granbestånd och en igenvuxen inäga med tätt björk uppslag.

2.2.1 Hydrologi, topografi och geologi

Naturreservatet ligger på ca 41–70 meters höjd över Östersjön. Berggrunden består av Karlshamnsgranit. Berget går i dagen på flera ställen. På Urbergets västsida, nordost om Stensjön, finns ca 15 m hög lodyta. Dominerande jordart inom området är sandig morän. Marken är kuperad, och bitvis rik- och grovblockig. Några flyttblock är riktigt stora. I reservatet ingår en mindre del av Stensjön, vilken ingår i Siggarpåsens avrinningsområde.

2.2.2 Översiktlig vegetationsbeskrivning

Skogen utgörs av blandskog med främst bok, avenbok, ek, björk, tall, grov asp och gran. I svackor och på plan mark finns mindre kärr, lövsumpskogar och en gransumpskog. Fältskiktet består i de talldominerade delarna av blåbär och kruståtel. I lövskogarna saknas till stor del fältskikt. En del mindre fläckar med glesa bestånd av vitsippor och harsyra förekommer men även mer krävande arter som blåsippa, hässlebrodd, stinksyska och vispstarr. I lövsumpskogarna förekommer arter som vattenblink och rankstarr. I väster ingår en mindre del av Stensjön och merparten av en liten ö med björk- och aspskog. Längs stränderna växer glest med starr, vass, pors, sjöfräken, säv och smalkavel-dun. Druvfingersvamp, praktfingersvamp och blek fingersvamp är exempel på rödlistade marksvampar i reservatet, som samtliga kräver ostörd mark. Död ved finns bitvis i stor mängd och i olika nedbrytningsstadier.



Figur 2. Alsumpskog med blommande vattenblink. Foto: Lars-Göran Olsén 2012.

Förekomsten av tre rödlistade mykorrhizabildande svamparter antyder att området har lång trädkontinuitet.

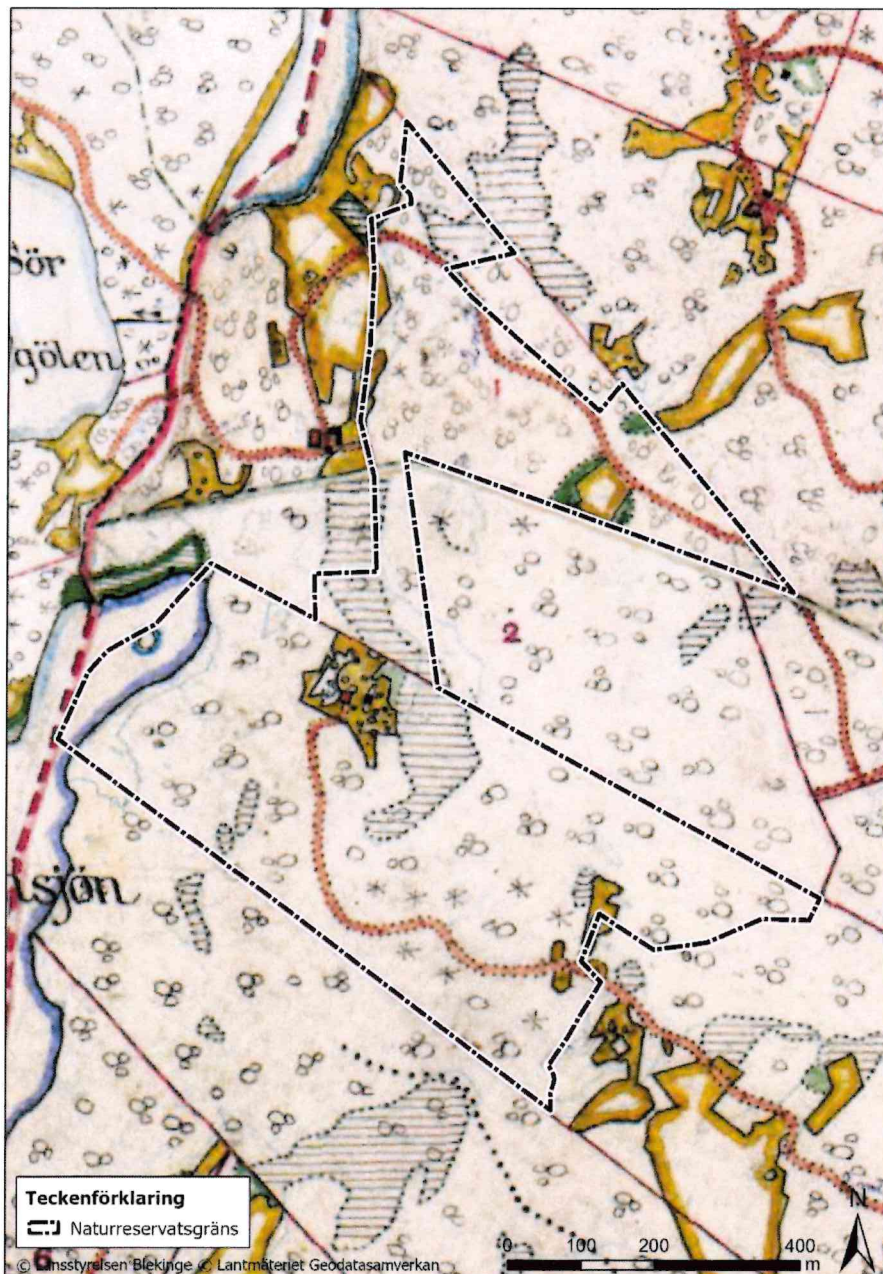
Praktfingersvamp (EN, starkt hotad) bildar mykorrhiza med bok, ek, avenbok och hassel i ängsboskog och med ek-hasselskog på kalkrik mark.

Blek fingersvamp (NT, nära hotad) bildar mykorrhiza med bok och gran, i ädellöv- och ängsgranskog.

Druvfingersvamp (NT, nära hotad) bildar mykorrhiza med ek, bok och barrträd, i äldre ängsboskog samt äldre barr- och blandskog.

2.2.3 Djurliv

Det finns väldigt få uppgifter om naturreservatets fauna. I Artportalen finns några fågelobservationer i februari 2016, då grönfink, havsörn, varfågel, kungsfågel, gulsparv, skogsduva, nötskrika, kråka, skata, korp och ormvråk noterades (Artportalen). Mindre hackspett noterades 2023. Spillkråka har observerats i samband med reservatsplaneringen, liksom sjungande rörsångare i vassen vid Stensjön. Vildsvin förekommer.



Figur 3. Häradsekonomska kartan 1915–1919, med naturreservatets gräns markerad.

2.3 Historisk samt nuvarande markanvändning

Enskifteskartorna över Långehäll (1812) och Kvallåkra (1824) visar att hela reservatsområdet då utgjordes av utmark. Några uppgifter om skogsförekomsten på utmarken går dock inte att utläsa. På Generalstabskartan från 1893 är hela reservatsområdet markerat som lövskog. Häradsekonomiska kartan från 1915–1919 (Fig. 3) visar i stort sett samma skogstyp, men enstaka barrträdssymboler finns markerade i reservatets norra del (med all säkerhet tall). På kartan finns även ett torp markerat, med hus och odlad mark. Torptomten som är belägen öster om Stensjöns nordspets är klassad som möjlig fornlämning (L1978:5148 i Fornsök), men är inte närmare undersökt. Förutom åkermarken som är inritad på Häradsekonomiska kartan finns även åkrar med odlingsrösen ner mot Stensjöns nordöstra del. På den gamla åkermarken växer numera lövskog bestående av avenbok, grov asp och ek. Av torpstället återstår idag endast husgrunder. En av en grunderna ligger mot en bergvägg. På den gamla torptomten finns ett flertal kvarstående kulturväxter, exempelvis apel, hästkastanj (ett äldre träd), syren, doftschersmin, tibast, krollilja, snödroppar, vintergröna samt ett fåtal plantor av gullviva. På Häradsekonomiska kartan finns i reservatets nordöstra del en inäga (idag granplanterad) som omges av en bård av slätteräng.

Långehälls naturreservat bildades ursprungligen 2012 (27,6 ha). År 2023 skedde en utökning då angränsande skogsmark i öster och norr (17,7 ha) införlivades i reservatet.

2.4 Källförteckning

Kartor

Lantmäteriet. 1812. Enskifte, gränsbestämning. 10-Hällaryd-15.

Lantmäteriet. 1824. Enskifte. 10-Hällaryd-29.

Lantmäteriet. 1915–1919. Häradsekonomiska kartan. Halahult 4-19.

Lantmäteriet. 1893. Generalstabskartan. Karlshamn 10-1.

Sveriges Geologiska Undersökning. 1986. Berggrundskartan 3E Karlshamn NO. SGU serie Af nr 154.

Sveriges Geologiska Undersökning. 2000. Jordartskartan 3E Karlshamn NO. SGU serie Af nr 138.

Internetkällor

ArtDatabanken. 2023. Artfakta. <http://artfakta.artdatabanken.se/>

Artportalen. 2023. <https://www.artportalen.se>

Riksantikvarieämbetet. 2023. Fornsök. [fornsok \(raa.se\)](http://fornsok.raa.se)

Muntliga och skriftliga kontakter

Joakim Hemberg, Skogsstyrelsen

Litteratur, rapporter, inventeringar, underlagsmaterial, mm

Skogsstyrelsen. 1995. *Registrerad nyckelbiotop N 8634-1995*

Skogsstyrelsen. 2000. *Registrerat objekt med naturvärden N 1431-2000*

Skogsstyrelsen. 2011. *Registrerad nyckelbiotop N 600-2011*

Skogsstyrelsen. 2011. *Registrerad nyckelbiotop N 607-2011*

Skogsstyrelsen. 2011. *Registrerad nyckelbiotop N 871-2011*



Figur 4. Högstubbe av gran, omgiven av ädellövkog, i södra delen av reservatet. Foto: Robert Ekholm 2014.

3 Planerad markanvändning och skötsel

Syftet med skötselplanen är att få en långsiktig och sammanhållen skötsel för området som gynnar natur- och friluftslivsvärden. Planen är vägledande och inte juridiskt bindande. Möjligheterna att genomföra planerade åtgärder är beroende av tillgängliga ekonomiska resurser för skötsel av länets naturreservat.

3.1 Övergripande mål för skötseln

Målet med naturreservatets skötsel är att bevara, återskapa och vidareutveckla områdets ädellövdominerade blandskogar, sumpskogar och tallskogar, med höga naturvärden och skyddsvärda arter kopplade till de nämnda naturtyperna. Målet med skötseln är också att naturreservatet ska vara besöksvärt för friluftslivet, inbjuda till rika naturupplevelser samt bidra till kunskap om områdets biologiska och kulturhistoriska värden.

3.2 Generella riktlinjer

Vid skötselåtgärder ska värdefulla element för faunan och floran sparas såsom grova träd, hålträd, boträd, blommande buskar, stående döda och döende träd, vindfällan och lågor. Gran tillåts inte sprida sig i reservatet, utan röjs kontinuerligt bort.

Alla skötselåtgärder inom naturreservatet ska utföras vid sådan tid på året och på sådant sätt att skador på vedinsekters fortplantning minimeras och skador på mark och marksvampar inte uppstår.

Kulturhistoriska lämningar såsom torpgrunder, stenmurar och odlingsrösen ska bevaras och åskådliggöras. Detta sker praktiskt genom att de hålls fria från träd samt uppväxande sly och buskar. Stenar som fallit ner från stengårdsgårdar läggs tillbaka. Ny sten får inte läggas på.

Röjning av befintliga markvägar får ske i alla skötselområden som berörs.

Om mark utanför reservatet påverkas negativt av utebliven dikesrensning får rensning av diken utföras så långt som det behövs för att förhindra skador utanför reservatet.

Åtgärder görs vid behov för att motverka angrepp av åttatandad granbarkborre eller annan art om angreppet riskerar att hota syftet med naturreservatet. Tillåtna metoder är exempelvis utplacering av fällor och fångstvirke, fällning och barkning av angripna träd, rotkapning och/eller barkning av vindfällan. Fällda träd ska i första hand lämnas på plats men får flyttas eller transporteras ut om natur- eller friluftsvärden påtagligt hotas. Eventuellt fångstvirke ska föras ut ur reservatet.

Bevarande av genetiskt lokala varianter av arter är viktigt i bevarandet av biologisk mångfald. Om det av naturvårdsskäl behöver utföras utplantering av växter eller djur i naturreservatet ska lokalt genmaterial i första hand användas. Genmaterial av främmande proveniens får endast användas i undantagsfall, om det är av mycket stor vikt ur naturvårdessynpunkt för förstärkning av bestånd eller återinplantering och det inte finns möjlighet att producera lokalt genmaterial.

Bekämpning av invasiva främmande arter samt eventuella sjukdomar eller olika typer av angrepp på växt- och djurliv ska hanteras och bekämpas på lämpligt sätt utifrån rådande kunskapsläge och erfarenheter. Åtgärderna får inte hota naturreservatets bevarandesyften.

3.3 Indelning i skötselområden

Naturreservatet har delats in i 4 skötselområden (se kartbilaga 4).

Skötselområde 1: 40,7 ha. Skog med begränsad skötsel

Skötselområde 2: 1,2 ha. Omställningsskog.

Skötselområde 3: 2,2 ha. Torplämning

Skötselområde 4: 1,2 ha. Stensjön

3.4 Mål och föreskrifter för skötselområden

3.4.1 Skötselområde 1: Skog med begränsad skötsel

Areal: 40,7 ha

Naturtyp: Näringsfattig bokskog (9110), 28,7 ha
 Näringsfattig ekskog (9190), 5,7 ha
 Lövsumpskog (9080), 0,2 ha
 Svämlövskog (9750), 0,4 ha
 Skog (icke Natura-naturtyp), 0,3 ha
 Barrskog (icke Natura-naturtyp), 0,2 ha
 Blandskog (icke Natura-naturtyp), 2,1 ha
 Skog på fuktig/blöt mark (icke Natura-naturtyp), 3,1 ha

Beskrivning

Blandskogar av bok och avenbok med inslag av främst ek. I höjdlägen finns ofta ett betydande inslag av tall och gran. I lägre liggande delar är inslaget av aspbestånd eller spridda aspträd stort. I östra kanten av reservatet finns ett mindre alkärr med vattenblink (se omslagsbild). Kärrret utnyttjas av åkergrödor för lek. De yngre granar som förekommer i området är i huvudsak fröspridda från planterade granbestånd utanför reservatet. Området innehåller även en gransumpskog med bottenskikt av vitmossor. Tidvis finns grunda vattensamlingar i området

I anslutning till Stensjön finns en sedan länge orörd lövskog med inslag av gran och tall. Dominerande trädslag är avenbok, bok, asp, klibbal och björk. I området finns rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier. I strandkanten finns flera lågor av al och björk som periodvis, till viss del, översvämmas. Vedsvampar är vanligt förekommande. I fältskiktet förekommer blåsippor. Ön i Stensjön är blockig och bevuxen med björk- och aspskog. Längs stränderna växer bland annat bladvass och smalkaveldun.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara och utveckla reservatets ädellövdominerade blandskogar och sumpskogar med höga naturvärden och därtill hörande biologisk mångfald. Skogarna ska vara olikåldriga med gamla individer och efterträdare till dessa. Fördelningen av de olika trädslagen styrs av de varierande markförhållandena samt utan konkurrens från gran. Inslaget av gran är begränsat. För naturtypen främmande trädslag ska inte förekomma.

Arealen näringsfattig bokskog ska vara minst 28 ha, arealen näringsfattig ekskog minst 5 ha, arealen lövsumpskog minst 0,2 ha och svämlövskog minst 0,4 ha. Rödlistade och andra skyddsvärda arter som till exempel praktfingersvamp, blek fingersvamp och druvfingersvamp ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.



Figur 5. Gammal vidkronig avenbok i området öster om Urberget, i nordöstra delen av skötselområde 1. Foto: Åke Widgren 2023.

Hot

- Förtätning av skogen som bland annat leder till kontinuitetsbrott av gamla, grova ädellövträd.
- Ökat inslag av gran, som konkurrerar med ädellövträden.
- Brist på död ved.

Skötselåtgärder

Röjning/avveckling av yngre gran, samt av gran som konkurrerar med ädellöv. Lågor som ligger över markvägen som går till torptomten kapas i hanterbara bitar och flyttas bort från vägen.

Behov av inventeringar

Inventering av insektsfaunan och fågelfaunan är önskvärd.

3.4.2 Skötselområde 2: Omställningsskog

Areal: 1,2 ha

Naturtyp: Triviallövskog (icke Natura-naturtyp), 0,8 ha

Barrskog (icke Natura-naturtyp), 0,2 ha

Skog (icke Natura-naturtyp), 0,1 ha

Beskrivning

Två bestånd. Det södra är beläget söder om Urberget (en höjdrygg i NV) och består främst av relativt ung gran i blandning med bland annat ek. Det norra beståndet är en före detta inäga, omgärdad av stenmurar, på relativt fuktig mark där fåtaliga granar är invuxna i ett tätt uppslag av ung björk.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att långsiktigt utveckla en löv/ädellövskog med varierad åldersfördelning. Inom skötselområdet ska det på kort sikt finnas 0,9 hektar uppväxande lövskog/ädellövskog. På 50 års sikt ska skogarna vara flerskiktade, med en varierad åldersstruktur, och med inslag av viktiga funktioner som exempelvis död ved i olika nedbrytningsstadier.

Hot

- Uppväxande granskog som genom föryngring sprider sig in i angränsande ädellövskog.

Skötselåtgärder

Skötselrådets granar ska avvecklas snarast möjligt, dock senast inom 10 år från att naturreservatet vunnit laga kraft. I det norra delområdet behövs även utglesning i det täta björk uppslaget. Eventuella befintliga eller utvecklingsbara naturvärdesträd (ädellöv eller tall) bevaras i största möjliga mån i samband med avvecklingsåtgärderna. Genom en naturvårdsinriktad skötsel sker sedan trädföryngring och omställning till naturskogsartade bok- ek och tallskogar på lämpligt sätt. Vid eventuell sådd eller stödplantering ska lokalt genetiskt material användas.

3.4.3 Skötselområde 3: Torplämning

Areal: 2,2 ha.

Naturtyp: Näringsfattig bokskog (9110), 0,7 ha

Ädellövskog (icke Natura-naturtyp), 1,5 ha

Beskrivning

Marken är röjd på sten. I området finns husgrunder efter boningshus, källargrund och ekonomibyggnad samt flera vällagda odlingsrösen och stenmurar. Kvarstående växter från torptiden är bland annat fruktträd, syren, doftschersmin, tibast, krollilja och vintergröna. I västra kanten är åkern terrasserad för att minska lutningen och utöka arealen något. Ner mot Stensjön finns ytterligare en yta med odlingsrösen. Hela området är täckt med lövskog dominerad av bok och avenbok med inslag av ek och äldre asp.

Bevarandemål

Då området ligger avsides, är litet och saknar hävdgynnade naturvärden är det inte lämpligt att hålla betesdjur där. Det gamla åkerområdet med odlingsrösen och stenmurar liksom den gamla torptomten med husgrunder ska vara väl synlig och fri från igenväxningsvegetation.



Figur 6. Torplämningen. Foto: Robert Ekholm 2014.

Hot

Igenväxning med buskar och träd som kan skada kulturlämningarna och de gamla kulturväxterna.

Skötselåtgärder

- All gran röjs bort.
- Områdets överskådlighet förbättras genom försiktig röjning/avverkning av främst yngre träd. För att minska risken för rotskottuppslag av asp bör alla asp-träd sparas.
- Kvarstående äppelträd, syren, doftschersmin och andra kulturväxter från den tid då torpet var bebott, friställs.

3.4.4 Skötselområde 4: Stensjön

Areal: 1,2 ha

Naturtyp: Sjö (icke Natura-naturtyp), 1,2 hektar

Beskrivning

En mindre del av den näringsfattiga Stensjön. Stränderna är vegetationsrika med starr, sjöfräken, säv, smalkaveldun och bladvass. Vattenkvaliteten i sjön påverkas positivt av att den uppströms liggande Älmtasjön kalkas.

Bevarandemål

Kalkning uppströms i vattensystemet styr pH och alkalinitet i Stensjöns vatten. Sjön utvecklas i övrigt genom naturlig dynamik.

Hot

-

Skötselåtgärder

-

Behov av inventeringar

Inventering av sjöns växt- och djurliv är önskvärd.



Figur 7. Stensjön, med den lilla ön i bakgrunden. Foto: Robert Ekholm 2014.

3.5 Friluftsliv och turism

3.5.1 Beskrivning

Naturreservatet Långehall är svårtillgängligt och saknar besöksparkering. Det har därför begränsad betydelse för friluftslivet. För den som ändå besöker området finns möjlighet till rika naturupplevelser. Naturreservatet nås till fots från Blekingeleden, som följer vägen mellan Långehall och Långasjönäs, och från vilken en markväg (1,9 km) leder fram till reservatsgränsen. Närmaste tätort är Hällaryd, omkring 7 km sydsydost om reservatet.

3.5.2 Övergripande mål

Områdets natur ska kunna upplevas utan att reservatets naturvärden påverkas negativt.

3.5.3 Anläggningar för friluftslivet

Bevarandemål

En väl underhållen informationstavla med beskrivning av reservatet ska finnas i sydöstra delen av reservatet där markvägen från Blekingeleden går in i reservatet. Vägen är

röjd på buskar, sly och lågor. Vid torpruinen ska finnas en informationstavla med information om torpet.

Underhållsåtgärd

Regelbunden översyn av informationstavlorna.

Genomförande av planerade åtgärder

Möjligheterna att genomföra ovan angivna åtgärder är beroende av tillgängliga ekonomiska resurser, vilket är en begränsande faktor som innebär att förvaltaren måste prioritera mellan åtgärder i länets alla naturreservat

4 Utmärkning av reservatsgräns

Utmärkning av reservatets gräns ska utföras av reservatsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

5 Bränder och brandbekämpning

Förekomsten av bränder är en av de viktigaste förutsättningarna för att kunna bevara naturvärden i delar av våra skogar. Genom naturvårdsbränning kan naturvärden kopplade till brand bevaras. Det är dock inte aktuellt med naturvårdsbränning inom naturreservat Långehäll, på grund av att den största delen av reservatet utgörs av ädellövskog, dess begränsade areal samt dess läge i direkt anslutning till annan skogsmark.

Spontana bränder i reservatet släcks enligt gällande lagar. Räddningstjänstens ansvarar för släckningsarbetet. Vid släckning bör arbetet ske med så stor försiktighet som är möjligt utifrån rådande omständigheter. För att undvika skador på naturvärden, och om möjligt ta tillvara brandens positiva effekter, kontaktas reservatsförvaltaren på länsstyrelsen i så tidigt skede som möjligt för samråd.

Eftersläckning

När branden anses vara släckt eller utan uppenbar risk att sprida sig överlämnas ansvaret för eftersläckning och bevakning till fastighetsägaren. Eftersläckning bör i största möjliga mån ske på sätt så att naturvärden gynnas och inte skadas, och fastighetsägaren bör samråda med reservatsförvaltaren. Förvaltaren kan bistå i arbetet med eftersläckning och efterbevakning efter dialog med fastighetsägaren. Förvaltaren kan inte ta över det juridiska ansvaret för efterbevakning.

Eftersläckningen är den fortsatta, avslutande släckningen av pyrande eld efter skogsbrand. Om möjligt bör eftersläckningen i första läget koncentreras till skyddszoner i brännans ytterkanter. Skyddszonernas bredd bedöms från fall till fall beroende på risken för spridning till omgivningen. När brännans skyddszoner har säkrats tas ställning till om och när hela brännan ska släckas. För flera av de brandberoende/-gynnade arterna är glödbränder mycket viktiga och om möjligt kan det vara lämpligt att låta glödbränder få brinna ut av sig själva eller åtminstone inte släckas omedelbart.

Åtgärd efter brand

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden. Vid behov ändras skötselplanen genom beslut av länsstyrelsen.

6 Jakt och fiske

Rätten till jakt och fiske inom reservatet regleras inte, utöver de inskränkningar som anges i reservatsföreskrifterna 1 (förbud att uppföra byggnad eller anläggning, t ex jakt-torn), 6 (röja, gallra, avverka mm), 7 (jaga tjäder, orre och järpe), samt 8 (utfodra vilda djur annat än i direkt samband med vildsvinsjakt). Jaktutövandet får dock inte ske i strid med reservatsbestämmelser. Vid pågående jakt bör tydliga anslag finnas vid vägar och stigar samt på andra platser där människor kan tänkas röra sig inom naturreservatet. Jaktutövandet får dock inte ske i strid med reservatsbestämmelser.

7 Tillsyn, dokumentation och uppföljning

7.1 Tillsyn över föreskrifter

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn av föreskrifter.

7.2 Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning kommer att ske enligt gällande riktlinjer från Naturvårdsverket.

7.3 Dokumentation av skötselåtgärder

Ansvarig förvaltare dokumenterar utförda skötselåtgärder.

8 Kostnader och finansiering

Länsstyrelsen bekostar åtgärder enligt skötselplanen.

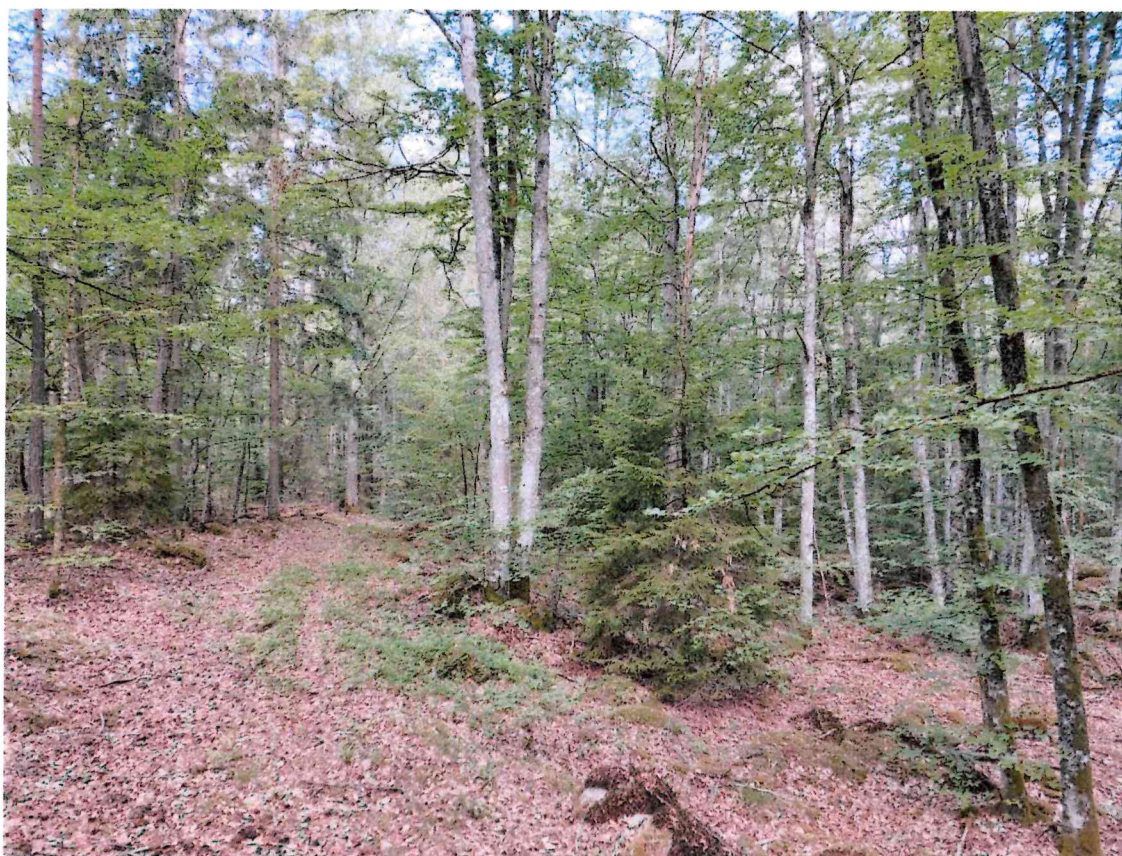
9 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 3. Planerade skötselåtgärder. Denna tabell utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt inom naturreservatet Långehall som regionalt mellan olika skyddade områden i länet. Angiven tid i tabellen för när åtgärder ska göras är riktlinjer/rekommendationer. Möjligheterna att genomföra åtgärderna är beroende av tillgängliga ekonomiska resurser, vilket är en begränsande faktor som innebär att förvaltaren måste prioritera mellan åtgärder i länets alla naturreservat.

Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*	När
Gränsmarkering	Utvidgningen	Naturvårdsförvaltaren	1	Inom 1 år
Underhåll av informationstavla	Vid reservatsgränsen i anslutning till markvägen i SO	Naturvårdsförvaltaren	1	Vid behov
Röjning av markvägen till torpet	Skötselområde 1	Naturvårdsförvaltaren	2	Vid behov
Röjning/avveckling av gran	Skötselområde 1	Naturvårdsförvaltaren	2	Kontinuerligt/vid behov

Avveckling av planterad gran	Skötselområde 2	Naturvårdsförvaltaren	2	Inom 10 år
Framröjning av kulturlämningar	Skötselområde 3	Naturvårdsförvaltaren	2	Inom 3 år
Inventering av reservatets insekts- och fågelfauna, samt sjöns växt och djurliv	Berörda delar av reservatet	Naturvårdsförvaltaren	2	När möjligt
Dokumentation av skötselåtgärder	Hela naturreservatet	Naturvårdsförvaltaren	1	Efter utförda åtgärder
Uppföljning av bevarandemål	Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	1	Enligt särskilt fastställd uppföljningsplan

*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst.



Figur 8. Bokdominerad ädellövskog öster om Stensjön i reservatets södra del. Foto: Åke Widgren 2023.

Naturreservatet Långehall i Karlshamns kommun har bildats i syfte att bevara, vidareutveckla, vårda och bitvis återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, såsom naturskogsliknande ädellövskogar, ädellövriska blandskogar, tallskogar och sumpskogar med tillhörande arter.

Naturreservatet bidrar till uppfyllandet av miljömålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Det bidrar även till att uppfylla friluftsmålen *Skyddade områden som resurs för friluftslivet*, *Tillgång till natur för friluftsliv* samt och *Friluftsliv för god folkhälsa*. Naturreservatet bidrar dessutom till att trygga tillgången till ekosystemtjänster, exempelvis bevarande av vilda arters genetiska resurser och livsmiljöer, lokal klimatreglering och naturupplevelser, vilket i sin tur genererar bättre hälsa och välbefinnande i samhället. Det ska även stärka den gröna infrastrukturen i regionen.

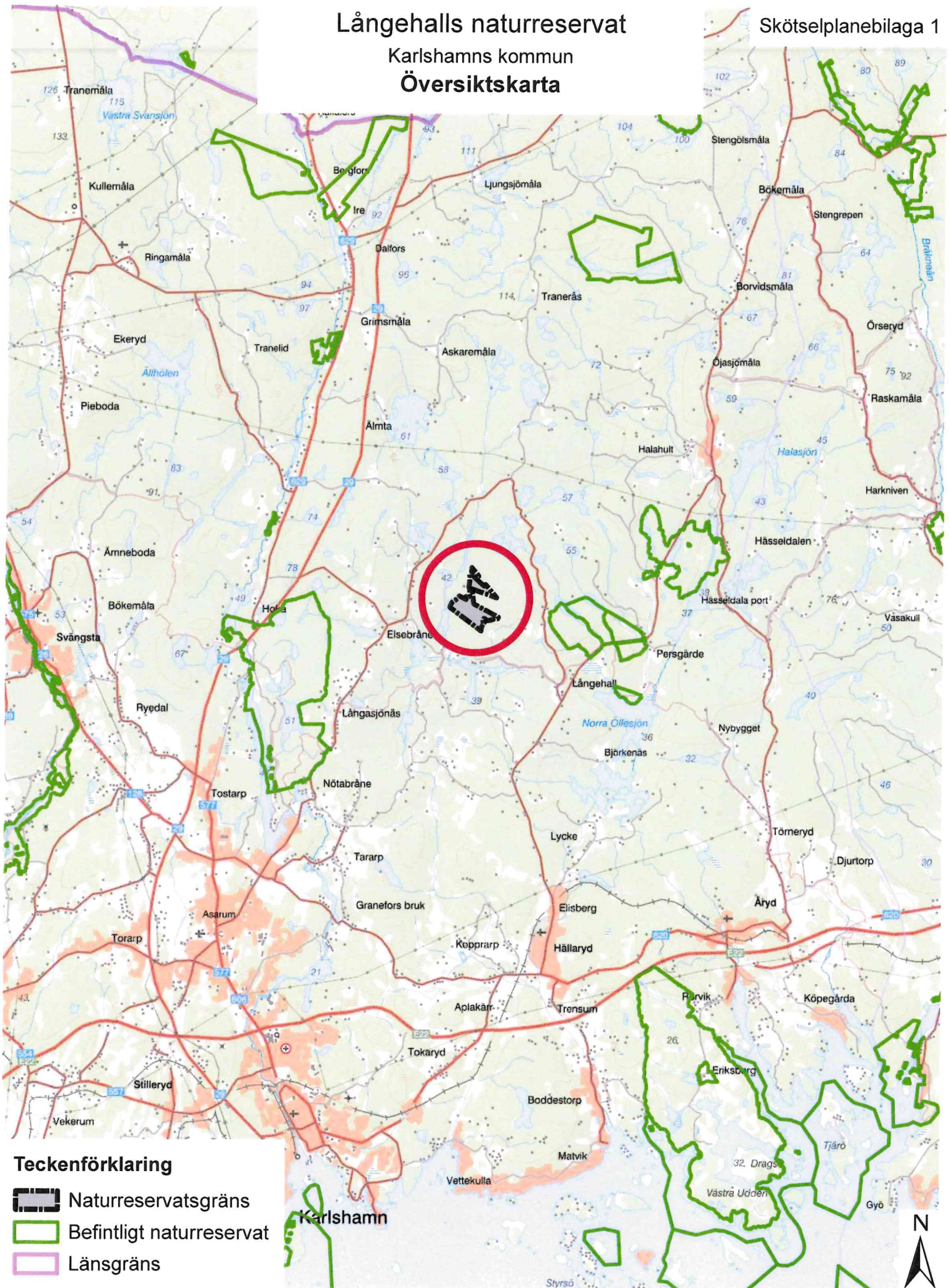
En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner. Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en beskrivning av naturförhållanden och markhistoria samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske. Syftet med skötselplanen är att få en långsiktig och sammanhållen skötsel för området som gynnar natur- och friluftslivsvärden. Planen är vägledande och inte juridiskt bindande. Möjligheterna att genomföra planerade åtgärder är beroende av att länsstyrelsen har tillgång till de resurser som krävs.

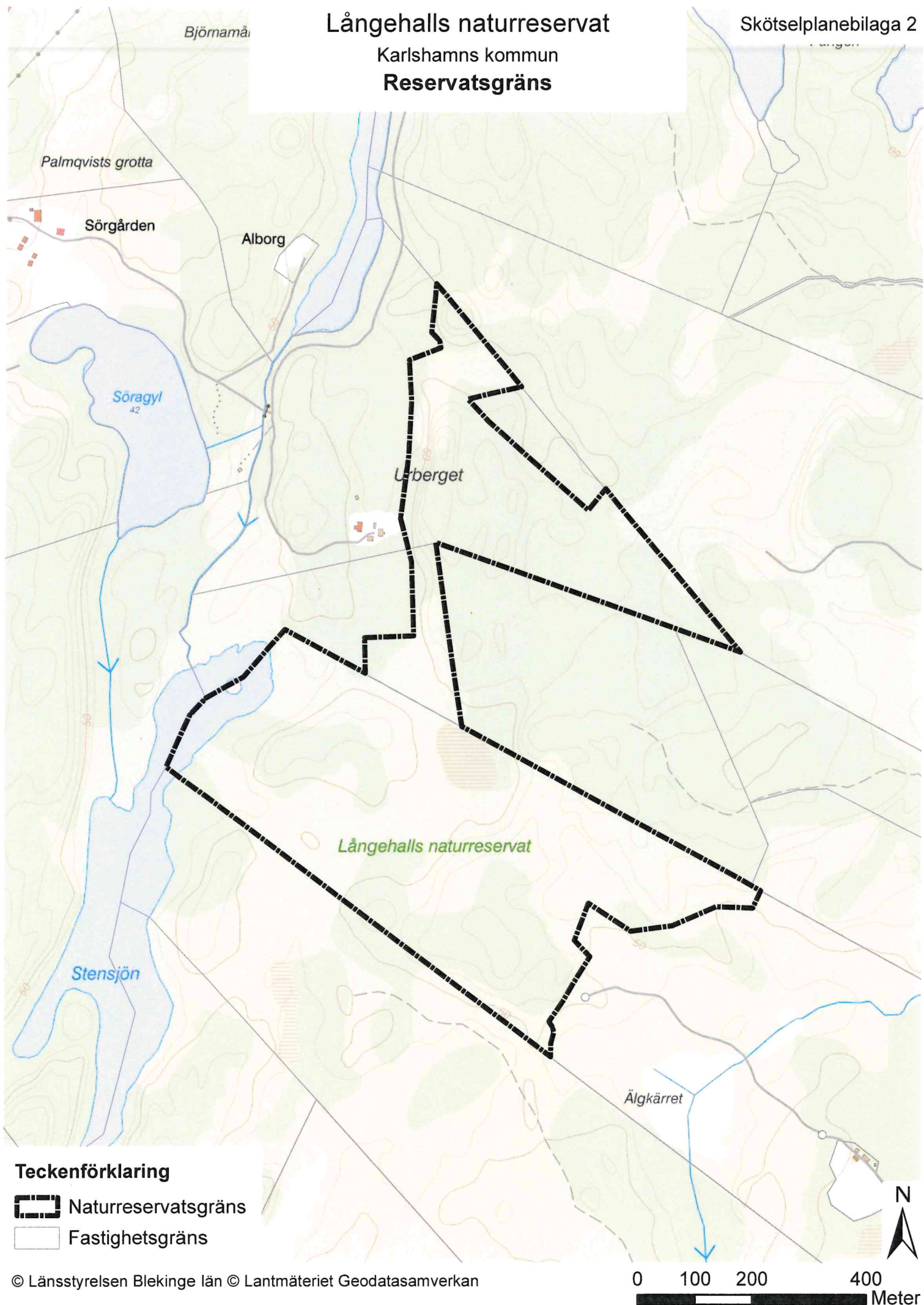
Långehalls naturreservat

Karlshamns kommun

Översiktskarta

Skötselplanbilaga 1





Långehalls naturreservat
Karlshamns kommun
Reservatsgräns

Skötselplan bilaga 2

Björnamåla

Palmqvists grotta

Sörgården

Alborg

Sörågyl

Urberget

Långehalls naturreservat

Stensjön

Älgkärret

- Teckenförklaring**
-  Naturreservatsgräns
 -  Fastighetsgräns

0 100 200 400
Meter



